

80-річчя члена-кореспондента НАН України Т.П. МАР'ЯНОВИЧА

Тадеуш Павлович Мар'янович народився 25 травня 1932 р. в м. Дніпропетровську в робітничій родині. У 1951 р. став студентом механіко-математичного факультету Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка. Першим учителем Тадеуша Павловича був професор Г.Є. Шилов, під керівництвом якого він, будучи студентом другого курсу, підготував і опублікував свою першу наукову працю. У варіанті для учнівської молоді цю роботу відтворено в журналі «Світогляд» (№ 6(14) за 2008 р.).

У 1956 р., закінчивши університет, Т.П. Мар'янович одержав призначення в Лабораторію обчислювальної техніки Інституту математики АН УРСР. Тут він здобув перші навички роботи з обчислювальною машиною, виконуючи дослідження з оброблення даних стендових випробувань ракетних двигунів. З 1957 р. Тадеуш Павлович навчався в аспірантурі в академіка Б.В. Гнеденка й у 1963 р. захистив кандидатську дисертацію.

З 1964 р. Т.П. Мар'янович працює в Інституті кібернетики АН УРСР спочатку старшим науковим співробітником, а потім завідувачем відділу методів системного моделювання, що був створений у 1966 р. У 1982–1984 рр. він був директором Спеціального конструкторського бюро математичних

машин і систем, а впродовж 1995–2003 рр. обіймав посаду заступника директора Інституту кібернетики ім. В.М. Глушкова НАН України. Сьогодні Тадеуш Павлович – головний науковий співробітник цього інституту. У 1985 р. він захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора технічних наук, а в 1988 р. отримав звання професора. У 1992 р. його обрано членом-кореспондентом НАН України.

Під час навчання в аспірантурі Т.П. Мар'янович досліджував надійність складних систем, іменованих у вітчизняній термінології системами масового обслуговування. Одержані результати досліджень стали першими у світовій практиці науковими працями, у яких визначено вплив надійності обслуговувальних пристроїв на характер процесу обслуговування.

За дорученням академіка В.М. Глушкова у відділі, яким керував Тадеуш Павлович, було розроблено й апробовано на машинах класу М-20 першу в Радянському Союзі програму для імітаційного моделювання складних дискретних систем, яку широко застосовували під час проектування технічних систем різного призначення. Роботи Т.П. Мар'яновича зі створення інструментальних засобів для імітаційного моделювання було поширено на складні системи, що включають як дискретні, так і неперервні компоненти. Результатом цих досліджень стала реалізована на ЕОМ БЕСМ-6 програмна система, що давала змогу імітувати процеси функціонування складних об'єктів у промисловості, на транспорті, у ракетно-космічній і військовій сферах. Упродовж тривалого часу вона була одним із основних інструментів для проектування технічних засобів в оборонній галузі, зокрема засобів протиракетної оборони.

Т.П. Мар'янович і очолюваний ним колектив виконували також значний обсяг досліджень з оцінювання якості функціонування складних систем у різних галузях науки і

техніки. Нині його творчі плани пов'язані з питаннями застосування методів імітаційного моделювання з використанням сучасних інформаційних технологій, що реалізуються на кластерних і мережевих архітектурах обчислювальної техніки.

Тадеуш Павлович також приділяє значну увагу викладацькій роботі. У 1967 р. він брав безпосередню участь у створенні академіком В.М. Глушковим базової кафедри Московського фізико-технічного інституту при Інституті кібернетики АН УРСР. Це був перший досвід організації базової кафедри МФТІ за межами Москви, який згодом набув розвитку і став основою для створення українського відділення МФТІ. На цій кафедрі Т.П. Мар'янович протягом двох десятиліть працював за сумісництвом викладачем і виконував обов'язки заступника завідувача. Крім того, за результатами досліджень у галузі створення теоретичних методів і програмних засобів імітаційного моделювання

під керівництвом Тадеуша Павловича захищено 12 кандидатських дисертацій.

Науковий доробок ученого становить понад сто наукових праць, у тому числі три монографії.

Т.П. Мар'янович — заслужений діяч науки і техніки України (1992), нагороджений Почесними грамотами Президії Верховної Ради УРСР (1980), Міністерства освіти Російської Федерації (2003), Міністерства науки і освіти України (2007), премією ім. В.М. Глушкова Президії АН УРСР (1989), орденами і медалями. За цикл робіт із проблем моделювання та стохастичної оптимізації в 1973 р. був відзначений у складі авторського колективу Державною премією УРСР. Тадеуш Павлович — лауреат премії Ради Міністрів СРСР (1981) і Державної премії СРСР (1986).

Наукове товариство, колеги, учні й друзі щиро вітають Т.П. Мар'яновича з ювілеєм, бажають йому міцного здоров'я, невичерпного натхнення й нових наукових звершень.

70-річчя члена-кореспондента НАН України В.І. ТИМОШЕНКА

Валерій Іванович Тимошенко народився 17 травня 1942 р. в селищі Карасук Карасукського району Новосибірської області. З 1959 до 1964 рр. навчався на механіко-мате-

матичному факультеті Дніпропетровського національного університету, після закінчення якого вступив до аспірантури при кафедрі прикладної газової динаміки. З 1966 р. його наукова діяльність пов'язана з Інститутом технічної механіки НАН України і ДКА України, де він пройшов шлях від інженера до завідувача відділу і заступника директора інституту з наукової роботи.

Основні напрями наукової діяльності В.І. Тимошенка — дослідження за допомогою математичних та експериментальних методів процесів аерогазодинаміки ракетно-космічних літальних апаратів, що повертаються в густі шари атмосфери Землі та планет, інших об'єктів ракетно-космічної техніки, а також високотемпературних термогазодинамічних технологічних процесів.